

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia   października 2009 r.

**Pani
Jolanta CHEŁMIŃSKA
Wojewoda Łódzki**

**LLO-410-27-02/2009
P/09/095**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej w dalszej części „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, skontrolowała Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, zwany dalej „Urzędem”, w zakresie prawidłowości realizacji zadań związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych w latach 2005-2009 (do 30 czerwca).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 września 2009 r. - Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Urzędu związane z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, pomimo stwierdzonych uchybień niemających jednakże zasadniczego wpływu na realizację zadań w tym zakresie.

1. W latach 2005-2007 Urząd nie dokonywał żadnych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), ponieważ osiągał w tym okresie wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wymagany w art. 21 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych², zwanej dalej „ustawą o rehabilitacji”.

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 ze zm.

Urząd nie podejmował jednak w późniejszym okresie działań, które sprzyjałyby zwiększeniu liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych i tym samym osiągnięciu wymaganego w 2008 r. i 2009 r. ustawą o rehabilitacji 6% wskaźnika zatrudnienia dla tej grupy osób. Nie upowszechniano też wiedzy na temat możliwości ubiegania się niepełnosprawnych o pracę w Urzędzie, a w ogłoszeniach o naborach na wolne stanowiska urzędnicze, nie stosowano zapisów zachęcających osoby niepełnosprawne do udziału w naborach. W konsekwencji tego, w 2008 r. i w I półroczu 2009 r., Urząd zobowiązany był do dokonania wpłat należności na PFRON, w kwotach odpowiednio 25.075,98 zł i 13.175 zł.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, czynnikiem utrudniającym zatrudnienie odpowiedniej liczby osób niepełnosprawnych i osiągnięcie wskaźnika wymaganego ustawą o rehabilitacji, są także występujące w Urzędzie bariery architektoniczne. Stwierdzono bowiem, że w 8 budynkach na 10, w których Urząd zlokalizował swoje komórki organizacyjne na terenie miasta Łodzi, występują bariery architektoniczne, które utrudniają dostęp osobom niepełnosprawnym. Utrudnienia te nie dotyczą jedynie budynków przy ul. Leczniczej nr 6 i ul. Piotrkowskiej nr 103, do których prowadzą stosowne podjazdy oraz zamontowany jest transporter pomagający w przemieszczaniu osób niepełnosprawnych z ograniczeniem ruchu. W większości pozostałych budynków szerokość ciągów komunikacyjnych i drzwi uniemożliwia swobodne poruszanie się osób na wózkach inwalidzkich. Ponadto budynki ze zróżnicowanym poziomem podłóg (kompleks przy ul. Piotrkowskiej 102a i 104 oraz przy Placu Komuny Paryskiej nr 5) nie są przystosowane do ruchu osób niepełnosprawnych, co narusza wymogi określone w § 74 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie³.

Z kolei w budynkach wielokondygnacyjnych brakuje wind osobowych, zaś te które są, uniemożliwiają korzystanie z nich osobom niepełnosprawnym ze względu na zbyt wąskie drzwi i sposób ich otwierania (ul. Piotrkowska nr 104). W ocenie NIK, we wszystkich omawianych budynkach bariery architektoniczne występują również w zapleczach sanitarno-higienicznych, uniemożliwiając korzystanie z tych urządzeń przez osoby niepełnosprawne, co pozostaje w sprzeczności z § 86 powołanego wyżej rozporządzenia. Izba zauważa, iż w 2009 r. Urząd podjął działania na rzecz likwidacji barier utrudniających dostęp do budynków i miejsc pracy osobom niepełnosprawnym, poprzez przygotowanie dokumentacji technicznej remontu i modernizacji oraz wszczęcie

---

³ Dz. U. Nr 75, poz. 690, ze zm.

w przypadku 2 z nich procedury przetargowej w celu wyboru wykonawców odpowiednich robót.

2. NIK pozytywnie ocenia działania Urzędu zapewniające możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych osobom niepełnosprawnym zatrudnionym w Urzędzie, w tym poprzez organizowanie różnego rodzaju szkoleń, co potwierdziły wyniki anonimowej ankiety przeprowadzonej na 12-osobowej próbie (46%) niepełnosprawnych pracowników. Pozytywnie należy ocenić również działania Urzędu zapewniające tym pracownikom możliwość korzystania ze świadczeń określonych w art. 15 ust. 2, art. 17, art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1 pkt 1-2 ustawy o rehabilitacji, takich jak: krótszy wymiar czasu pracy, dodatkowe przerwy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek, dodatkowy urlop wypoczynkowy, zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia. Tylko w jednym przypadku stwierdzono, że wobec pracownika o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności nie przestrzegano czasu pracy określonego w art. 15 ust. 2 tej ustawy. Pracownik ten, przy ustawowo wymaganym wymiarze czasu pracy 7 godzin, faktycznie pracował 8 godzin dziennie. W trakcie kontroli NIK, Dyrektor Generalny Urzędu poinformował tego pracownika o przysługujących mu uprawnieniach, w tym dotyczących zmniejszenia wymiaru czasu pracy.

Urząd nie występował w badanym okresie do Państwowej Inspekcji Pracy (PIP) o uzyskanie opinii w zakresie przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, tak jak tego wymagały przepisy art. 4 ust. 5 pkt 1 ustawy o rehabilitacji. Kierownik Oddziału Kadr w Wydziale Organizacji, Nadzoru i Kontroli w złożonym na tę okoliczność wyjaśnieniu m.in. zadeklarował, że Urząd wystąpi do PIP o wydanie takiej opinii.

3. Urząd terminowo i w należytym wysokości regulował płatności na PFRON z tytułu nieosiągnięcia wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, przewidzianego w art. 21 ustawy o rehabilitacji. Jednocześnie, w sytuacjach określonych w art. 22 powołanej wyżej ustawy, wykorzystywano możliwość obniżenia wpłat z tego tytułu.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- podjęcie działań zmierzających do zatrudnienia większej liczby osób niepełnosprawnych, m.in. w celu osiągnięcia wymaganego wskaźnika i uzyskania zwolnienia z wpłat dokonywanych na PFRON,
- uzyskanie z PIP opinii w zakresie przystosowania stanowisk pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych,

- kontynuację działań mających na celu likwidację barier utrudniających osobom niepełnosprawnym dostęp do budynków i miejsc pracy.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, prosi Panią Wojewodę o przedstawienie, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.